EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 18.1.2019
COM(2019) 16 final

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY

o zmocnění k zahájení jednání o dohodě se Spojenými státy americkými o odstranění cel na průmyslové zboží

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI DOPORUČENÍ

• Důvody a cíle doporučení

Dne 25. července 2018 se předseda Evropské komise a prezident Spojených států amerických dohodli na zahájení nové fáze obchodních vztahů mezi Spojenými státy a Evropskou unií s cílem usnadnit obchod a zabránit eskalaci napětí v oblasti obchodu.

Dne 25. července 2018 bylo přijato společné prohlášení, které obsahuje ustanovení týkající se odstranění cel na průmyslové zboží, posílení spolupráce v otázkách regulace a norem, usnadnění obchodu se sójovými boby a zvýšení objemu obchodu se zkapalněným zemním plynem (LNG), aby Evropská unie mohla lépe diverzifikovat své dodávky energie. Oba čelní představitelé se rovněž dohodli na tom, že budou společně usilovat o lepší ochranu evropských a amerických společností před nekalými obchodními praktikami na celosvětovém trhu a že budou úzce spolupracovat s podobně smýšlejícími partnery na reformě Světové obchodní organizace (WTO).

Byla zřízena výkonná pracovní skupina, která má tento společný program realizovat a která byla mimo jiné pověřena identifikací krátkodobých opatření k usnadnění obchodní výměny. Bylo dohodnuto, že pokud některá ze stran neukončí jednání, budou Evropská unie a Spojené státy během provádění společného prohlášení plně respektovat ducha této dohody. Obě strany se rovněž shodly na tom, že chtějí vyřešit záležitosti týkající se cel na ocel a hliník.

Evropská komise je odhodlána provádět společné prohlášení ze dne 25. července 2018 v dobré víře. Komise pozastaví jednání se Spojenými státy, pokud Spojené státy nedodrží závazek přijatý dne 25. července 2018, že nebudou přijímat nová opatření proti EU podle článku 232 zákona o rozšíření obchodu. Komise může rovněž pozastavit jednání v případě, že USA přijmou obchodní omezení proti vývozu z EU na základě článku 301 obchodního zákona z roku 1974 nebo na základě jakéhokoli jiného obdobného právního předpisu Spojených států.

Cílem jednání o odstranění cel bude oboustranné zrušení veškerých cel u průmyslového zboží s cílem dosáhnout podstatného odstranění cel při vstupu dohody v platnost a postupného zrušení těchto cel během krátké doby. Průmyslové zboží zahrnuje veškeré zboží, které není zahrnuto v příloze I Dohody WTO o zemědělství. Může být zohledněna zvláštní citlivost určitých výrobků. V této souvislosti je EU připravena vzít v úvahu potenciální citlivé otázky na straně USA týkající se některých výrobků automobilového průmyslu.

EU a USA jsou největší a nejvíce integrované ekonomiky na světě s dlouhou historií vzájemného obchodu a podobnou úrovní hospodářského rozvoje. USA jsou hlavní destinací pro vývoz průmyslového zboží z EU a druhým největším vývozcem takového zboží do EU (po Číně). V roce 2017 dosáhl obchod se zbožím mezi EU a USA 633 miliard EUR, přičemž největší podíl na něm mělo průmyslové zboží (598 miliard EUR, z toho 166 miliard EUR tvořil obchod se stroji a zařízením). S výrobou na vývoz do USA je v EU spojeno přibližně 4,7 milionu pracovních míst. Největší podíl na obchodě se zbožím s USA má průmyslové zboží (94 % vývozu z EU a 95 % dovozu do EU). Obchod mezi EU a USA se zbožím v posledních deseti letech setrvale roste.

Obecně platí, že EU i USA ukládají na průmyslové zboží nízké celní sazby. Použité prosté průměrné celní sazby podle doložky nejvyšších výhod u nezemědělských produktů činí 4,2 % (EU) a 3,1 % (USA). Ačkoliv jsou uplatňované celní sazby poměrně nízké, vzhledem k rozsahu našich obchodních vztahů je jasné, že odstranění všech cel na průmyslové zboží bude mít významný dopad na podniky a spotřebitele na obou stranách Atlantiku.

Interní analýza založená na výpočetním modelu všeobecné rovnováhy MIRAGE ukazuje, že pokud jde o nárůst dvoustranného obchodu, prospělo by odstranění cel na průmyslové zboží oběma partnerům přibližně stejně. Vývoz zboží z EU do USA by se zvýšil o 10 %, vývoz z USA do EU by se zvýšil o 13 %.

Zrušení cel na průmyslové zboží by především mělo vést k významným hospodářským přínosům pro malé a střední podniky, které jsou nepřiměřeně postiženy náklady na uvádění výrobků na trh. Snížení nákladů, mimo jiné díky zrušení cel, může pomoci zvýšit konkurenceschopnost vývozu malých a středních podniků, a být tedy rozhodujícím faktorem rozhodnutí o případném vývozu.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Oblast působnosti tohoto doporučení je omezena na provádění pouze té části společného prohlášení ze dne 25. července 2018, která se týká odstranění cel na průmyslové zboží. Společné prohlášení bylo přijato za výjimečných okolností, aby se zabránilo eskalaci napětí mezi EU a Spojenými státy v oblasti obchodu.

Cíl zmírnit obchodní napětí mezi EU a USA je plně v souladu se Smlouvou o Evropské unii (SEU), podle níž by Evropská unie měla povzbuzovat zapojení všech zemí do světové ekonomiky, včetně postupného odstraňování překážek mezinárodního obchodu[1].

Doporučení pro zahájení jednání s USA o odstranění cel by v žádném případě nemělo být chápáno v tom smyslu, že by Komise byla ochotna odchýlit se od stávající obchodní a investiční politiky nastíněné ve sdělení Komise s názvem „Obchod pro všechny: Cesta k zodpovědnější obchodní a investiční politice“[2].

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Toto doporučení je v souladu s ostatními politikami Unie.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Ustanovení čl. 207 odst. 3 a 4 prvního pododstavce ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Podle čl. 5 odst. 3 SEU se zásada subsidiarity nepoužije v oblastech výlučné pravomoci EU. V článku 3 SFEU je mezi oblastmi, v nichž má Unie výlučnou pravomoc, uvedena společná obchodní politika. Do této politiky patří sjednávání obchodních dohod, mimo jiné podle článku 207 SFEU.

[1] Ustanovení čl. 21 odst. 2 písm. e) SEU.

[2] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154153.pdf

- **Proporcionalita**

Doporučení Komise je v souladu se zásadou proporcionality a je nezbytné ke splnění cíle zmírnit napětí v obchodu s USA.

- **Volba nástroje**

Rozhodnutí Rady Evropské unie.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na toto doporučení.

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na toto doporučení.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Od roku 2012 proběhl se zúčastněnými stranami značný počet konzultací o možných přínosech odstranění cel. Konalo se několik slyšení a setkání v rámci dialogu s občanskou společností. Vedle toho Evropský parlament a členské státy uspořádaly veřejné rozpravy.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Značné množství odborných poznatků o možných přínosech odstranění cel mezi EU a USA bylo získáno již v rámci předchozích konzultačních činností probíhajících od roku 2012 (viz odkazy a dokumenty na následující internetové stránce:

http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=146).

- **Posouzení dopadů**

Vzhledem k politické nutnosti rychle snížit obchodní napětí mezi EU a USA, jak uvedl předseda Komise po setkání s prezidentem USA a schválila Evropská rada na svém neformálním zasedání dne 16. května 2018 v Sofii, bylo od formálního postupu posouzení dopadů upuštěno.

- **Základní práva**

Toto doporučení je v souladu se Smlouvami EU a s Listinou základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Dohoda o odstranění cel bude mít negativní dopad na rozpočet EU v podobě ušlého cla v důsledku odstranění cel na průmyslové zboží, což představuje přibližně 2,2 miliardy EUR (údaje za rok 2017). Nepřímé pozitivní dopady lze očekávat v podobě zvýšení zdrojů souvisejících s daní z přidané hodnoty a dalšími daněmi a v podobě zvýšení hrubého národního důchodu.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Procedurální hlediska**

Komise povede jednání jménem EU. V souladu s čl. 218 odst. 4 SFEU se navrhuje, aby Rada Evropské unie určila jako výbor, se kterým musí být jednání konzultováno, Výbor pro obchodní politiku.

Evropský parlament bude v souladu s čl. 218 odst. 10 SFEU informován ve všech etapách postupu.

Komise zveřejní toto doporučení a jeho přílohu ihned po jeho přijetí.

Komise doporučuje, aby byly směrnice pro jednání zveřejněny ihned po jejich přijetí Radou.

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY

o zmocnění k zahájení jednání o dohodě se Spojenými státy americkými o odstranění cel na průmyslové zboží

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 3 a 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 3 a 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Komise se zmocňuje, aby jménem Evropské unie zahájila jednání se Spojenými státy americkými o dohodě o odstranění cel na průmyslové zboží.

Článek 2

Jednání se řídí směrnicemi Rady pro jednání stanovenými v příloze.

Článek 3

Komise povede jednání v konzultaci s [název zvláštního výboru, který vloží Rada].

Článek 4

Toto rozhodnutí a jeho příloha budou zveřejněny ihned po přijetí.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně